

THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA, VADODARA

Ph. D. ENTRANCE TEST (PET) 2023

Signature of Invigilator

Paper - II
मराठी

Roll.
No.

--	--	--	--	--	--

Maximum Marks: 50

No. Of Printed Pages: 8

Instruction for the Candidate:

1. This paper consists of **FIFTY (50)** multiple choice type questions. Each Question carries **ONE (1)** mark.
2. There is no Negative Marking for Wrong Answer.
3. A separate OMR Answer Sheet has been provided to answer questions. Your answers will be evaluated based on your response in the OMR Sheet only. No credit will be given for any answering made in question booklet.
4. Defective question booklet or OMR if noticed may immediately replace by the concerned invigilator.
5. Write roll number, subject code, booklet type, category and other information correctly in the OMR Sheet else your OMR Sheet will not be evaluated by machine.
6. Select most appropriate answer to the question and darken appropriate oval on the OMR answer sheet, with black / blue ball pen only. DO NOT USE PENCIL for darkening. In case of over writing on any answer, the same will be treated as invalid. Each question has exactly one correct answer and has four alternative responses (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example: (A) (B) (C) (D) where (B) is correct response.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. Calculators, Log tables any other calculating devices, mobiles, slide rule, text manuals etc are NOT allowed in the examination hall. If any of above is seized from the candidates during examination time; he/she will be immediately debarred from the examination and corresponding disciplinary action will be initiated by the Center Supervisor as deemed fit.
10. DO NOT FOLD or TEAR OMR Answer sheet as machine will not be able to recognize torn or folded OMR Answer sheet.
11. **You have to return the OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily** and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet on conclusion of examination.

Paper - II मराठी

Note: This paper contains **FIFTY (50)** multiple-choice questions. Each Question carries **ONE (1)** mark.

1. तेलंगणमधील आरे मराठी बोलीचा अभ्यास कोणी केला आहे ?

- (A) सु. बा. कुलकर्णी
- (B) श्री. रं. कुलकर्णी
- (C) विजया चिटणीस
- (D) ना. गो. कालेलकर

2. 'हळूहळू' हा कोणत्या प्रकारचा शब्द आहे ?

- (A) तद्धव
- (B) अभ्यस्त
- (C) तत्सम
- (D) आख्यात

3. 'टपाल' हा शब्द कोणत्या भाषेतून मराठीमध्ये आला आहे ?

- (A) कन्नड
- (B) फारसी
- (C) अरबी
- (D) तमिळ

4. चोंभा कवीचे 'उखाहरण' हे काव्य कोणत्या काव्यप्रकारात मोडते ?

- (A) कथाकाव्य
- (B) गीतकाव्य
- (C) गीतिकाव्य
- (D) चंपूकाव्य

5. 'देशीकार लेणे' हे कोणत्या ग्रंथास उद्देशून म्हटले जाते ?

- (A) साती ग्रंथ
- (B) ज्ञानेश्वरी
- (C) अमृतानुभव
- (D) गाथा

6. 'बी' कवींचे मूळ नाव काय ?

- (A) मुरलीधर नारायण गुप्ते
- (B) नारायण मुरलीधर गुप्ते
- (C) मुरलीधर वामन गुप्ते
- (D) वामन मुरलीधर गुप्ते

7. गद्य-पद्य मिश्रित रचनेस काय म्हटले जाते?

- (A) स्तोत्र
- (B) आर्या
- (C) चंपूकाव्य
- (D) आरती

8. पुढील जोड्या जुळवा आणि उचित पर्याय खाली दिलेल्या पर्यायामधून निवडा :

(1) आनंदी गोपाळ	(5) श्री. व्यं. केतकर
(2) तराळ - अंतराळ	(6) चि. त्र्यं. खानोलकर
(3) एक शून्य बाजीराव	(7) श्री. ज. जोशी
(4) ब्राह्मणकन्या	(8) शंकरराव खरात
	(9) विजय तेंडुलकर

पर्याय :

- (A) 1-9, 2-5, 3-6, 4-7
- (B) 1-5, 2-6, 3-7, 4-8
- (C) 1-6, 2-7, 3-8, 4-9
- (D) 1-7, 2-8, 3-6, 4-5

9. 'माझ्या मना बन दगड' ही कविता कोणाची आहे ?

- (A) बा. सी. मर्ढेकर
- (B) नारायण सुर्वे
- (C) विंदा करंदीकर
- (D) केशव मेश्राम

10. 'काळोखाचे अंग' ही कादंबरी कोणी लिहिली आहे ?

- (A) श्री. ज. जोशी
- (B) शं. बा. जोशी
- (C) ए. वि. जोशी
- (D) वसंत आबाजी उहाके

11. 'अभिरुची' या नियतकालिकाचे प्रवर्तक कोण ?

- (A) अनंत काणेकर
- (B) पु. आ. चित्रे
- (C) मं. वि. राजाध्यक्ष
- (D) श्री. पु. भागवत

12. मराठी विश्वकोशाचे पहिले संपादक कोण ?

- (A) लक्ष्मणशास्त्री जोशी
- (B) महादेवशास्त्री जोशी
- (C) सिद्धेश्वरशास्त्री चित्राव
- (D) रा. ग. जाधव

13. 'बंध- अनुबंध' हे आत्मचरित्र कोणी लिहिले आहे ?

- (A) कमल पाध्ये
- (B) कांचन घाणेकर
- (C) सुमा करंदीकर
- (D) इंदिरा संत

14. 'कूळ, जाति, वर्ण' हे अवघेचि गा अकारणा हे उद्गार कोणाचे ?

- (A) संत ज्ञानेश्वर
- (B) संत नामदेव
- (C) संत एकनाथ
- (D) संत चोखामेळा

15. 'चांदण्यातील गप्पा' हा कथासंग्रह कोणी लिहिला आहे ?

- (A) प्रेमा कंटक
- (B) काशीताई कानिटकर
- (C) विभावरी शिरूरकर
- (D) लीला पटवर्धन

16. 'कलगी-तुरा' या काव्यरचनेचे स्वरूप पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारचे असते ?

- (A) शृंगारिक
- (B) कारुण्यपूर्ण
- (C) प्रबोधनात्मक
- (D) आध्यात्मिक

17. 'दुसरा पक्षी' हा काव्यसंग्रह कोणाचा आहे ?

- (A) पु. शि. रेगे
- (B) कुसुमाग्रज
- (C) मंगेश पाडगावकर
- (D) सदानंद रेगे

18. 'थॅक यू मिस्टर ग्लाड' या कादंबरीचे लेखक कोण ?

- (A) अरुण साधु
- (B) दीनानाथ मनोहर
- (C) अनिल बर्वे
- (D) अच्युत बर्वे

19. 'ठणठणपाळ' या टोपणनावाने कोणी लेखन केले आहे ?

- (A) सुभाष भेंडे
- (B) अरुण टिकेकर
- (C) जयवंत दळवी
- (D) गोविंद तळवलकर

20. गो. नी. दांडेकरांनी पुढीलपैकी कोणती कादंबरी लिहिली आहे ?

- (A) हद्दपार
- (B) जुईली
- (C) महाद्वार
- (D) मृण्मयी

21. पुढील जोड्या जुळवा आणि उचित पर्याय खाली दिलेल्या पर्यायामधून निवडा :

(1) जरा जाऊन येतो	(5) विभावरी शिरूरकर
(2) अंगणातील पोपट	(6) य. गो. जोशी
(3) ग्यानबा तुकाराम	(7) दिवाकर कृष्ण
(4) अंतःकरणाचे रत्नदीप	(8) दि. बा. मोकाशी
	(9) सहकारी कृष्ण

पर्याय :

- (A) 1-8, 2-7, 3-6, 4-5
- (B) 1-7, 2-6, 3-5, 4-8
- (C) 1-6, 2-5, 3-7, 4-9
- (D) 1-6, 2-7, 3-8, 4-9

22. 'पर्व' या कादंबरीचे मराठीत भाषांतर कोणी केले आहे ?

- (A) उमा कुलकर्णी
- (B) मीना वांगीकर
- (C) मृणालिनी गडकरी
- (D) लीना सोहोनी

23. 'ऑरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र' मराठीमध्ये कोणी आणले आहे ?

- (A) ग. त्र्यं. देशपांडे
- (B) गो. वि. करंदीकर
- (C) र. पं. कंगले
- (D) प्रभाकर पाध्ये

24. कन्नडमधील 'जोकुमारस्वामी' या नाटकाचा 'पंचरंगी पोपटाचा तमाशा' या नावाने अनुवाद

कोणी केला आहे ?

- (A) गिरीश कार्नाड
- (B) उमा कुलकर्णी
- (C) निशिकांत ठकार
- (D) शं. बा. जोशी

25. 'काव्यालोचन' हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे ?

- (A) रा. श्री. जोग
- (B) द. के. केळकर
- (C) के. ना. वाटवे
- (D) वा. के. लेले

26. 'वक्रोक्ती' हा काव्याचा आत्मा आहे, असे प्रतिपादन कोणी केले आहे ?

- (A) कुंतक
- (B) दंडी
- (C) वामन
- (D) आनंदवर्धन

27. व्युत्पत्तीला मम्मट कोणता शब्द वापरतो ?

- (A) अभ्यास
- (B) स्फूर्ती
- (C) निपुणता
- (D) निर्वेद

28. 'वत्सल' हा दहावा रस कोणी मानला आहे ?

- (A) शोभाकरमित्र
- (B) मधुसूदन सरस्वती
- (C) मम्मट
- (D) विश्वनाथ

29. उदात्ततेचा सिद्धांत कोणी मांडला आहे ?

- (A) ॲरिस्टॉटल
- (B) कांट
- (C) क्रोचे
- (D) लाँजायनस

30. पुढील जोड्या जुळवा आणि उचित पर्याय खाली दिलेल्या पर्यायामधून निवडा:

(1) मराठी लेखिका: चिंता आणि चिंतन	(5) वा. भा पाठक
(2) टीका आणि टीकाकार	(6) रा. शं. वाळिंबे
(3) साहित्यातील संप्रदाय	(7) अशोक केळकर
(4) वैखरी	(8) भालचंद्र फडके
	(9) भालचंद्र नेमाडे

पर्याय :

- (A) 1-6, 2-9, 3-5, 4-8
- (B) 1-7, 2-6, 3-5, 4-9
- (C) 1-8, 2-5, 3-6, 4-7
- (D) 1-5, 2-7, 3-6, 4-9

31. 'भरतमुनींचे नाट्यशास्त्र' हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे ?

- (A) मालतीबाई बेडेकर
- (B) गोदावरी केतकर
- (C) कुसुमावती देशपांडे
- (D) दुर्गा भागवत

32. पुढीलपैकी कोणते रूप संयुक्त क्रियापद आहे ?

- (A) अर्थात
- (B) हरणे
- (C) लिहीत आहे
- (D) हसलो

33. 'दशभुजा' हा कोणत्या प्रकारचा समास आहे ?

- (A) द्विगु
- (B) कर्मधारय
- (C) तत्पुरुष
- (D) द्वंद्व

34. 'शिक्षकांनी विद्यार्थ्याला व्याकरण शिकवले.'- हे कोणत्या प्रकारच्या प्रयोगाचे उदाहरण आहे ?

- (A) कर्तरी
- (B) कर्मणी
- (C) सकर्मक कर्तरी
- (D) भावे

35. जाहिरातीच्या भाषेत पुढीलपैकी कोणता विशेष पायाभूत असतो ?

- (A) आवाहन क्षमता
- (B) लयबद्धता
- (C) नाट्यात्मकता
- (D) काव्यात्मकता

36. वृत्तलेखनात पुढीलपैकी काय अपेक्षित नसते ?

- (A) वस्तुनिष्ठता
- (B) नेमकी शब्दयोजना
- (C) भावनाविष्कार
- (D) यथातथ्यता

37. महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांना पत्र लिहिताना कोणता मायना वापरावा ?

- (A) प्रिय प्राचार्य
- (B) माननीय प्राचार्य
- (C) प्राचार्य
- (D) माननीय प्रिय प्राचार्य

38. ग्रीअर्सनच्या भारतीय भाषांच्या सर्वेक्षणाच्या कोणत्या खंडात मराठीच्या बोलीसंबंधी माहिती ग्रथित केली आहे?

- (A) तिसऱ्या
- (B) पाचव्या
- (C) सहाव्या
- (D) सातव्या

39. पुढीलपैकी भाषेचे सर्वात महत्त्वाचे रूप कोणते ?

- (A) वाचणे
- (B) ऐकणे
- (C) बोलणे
- (D) लिहिणे

40. ऐतिहासिकता, प्रामाण्य, जिवंतपणा व स्वायत्तता ही कोणत्या भाषेची सारतत्त्वे आहेत ?

- (A) संगणकीय भाषा
- (B) बोली भाषा
- (C) प्रमाण भाषा
- (D) एस. एम. एस. ची भाषा

41. पुढील शब्दांमधला कोणता शब्द लेखननियमांनुसार अचूक आहे ?

- (A) आशीर्वाद
- (B) आशिर्वाद
- (C) आर्शिवाद
- (D) आर्शीवाद

42. पुढील शब्दांपैकी कोणता शब्द लेखननियमांनुसार अचूक आहे ?

- (A) पुनर्निर्मिती
- (B) पुर्नर्निमिती
- (C) पुनर्निमिति
- (D) पुनर्निर्मिती

43. पंढरपूर येथील विठ्ठल मंदिराची स्थापना शके 1111 मध्ये झाली, असा पुरावा देणारा शिलालेख कोणता ?

- (A) चौ-यांशीचा शिलालेख
- (B) पंढरपूरचा शिलालेख
- (C) पळसदेव शिलालेख
- (D) मंगळवेढ्याचा शिलालेख

44. भास्करभट्ट बोरीकरांच्या ' शिशुपाळवध या काव्याविषयी 'ग्रंथु निका झाला / परि निवृत्ताजोगा नव्हेचि:' असा अभिप्राय कोणी व्यक्त केला?

- (A) नागदेवाचार्य
- (B) चक्रधरस्वामी
- (C) कवीश्वर बांस
- (D) बाईदेवी बांस

45. भागवतधर्माचे प्रथम संघटक व प्रचारक कोण ?

- (A) ज्ञानेश्वर
- (B) नामदेव
- (C) निवृत्तिनाथ
- (D) चांगदेव

46. 'माझी मराठी भाषा चोखडी । परब्रह्मे फळली मोठी' असा मराठी भाषेचा गौरव कोणी केला ?

- (A) ज्ञानेश्वर
- (B) एकनाथ
- (C) तुकाराम
- (D) रामदास

47. 'पुण्य परउपकार पाप ते परपीडा । आणीक नाही जोडा दुजा यासी' ही रचना कोणत्या संताची आहे ?

- (A) संत नामदेव
- (B) संत एकनाथ
- (C) संत जनाबाई
- (D) संत तुकाराम

48. मराठीतील निवडक कादंबऱ्यांचा परामर्श घेणारा नरहर कुरंदकरांचा ग्रंथ कोणता ?

- (A) रूपवेध
- (B) भजन
- (C) धार आणि काठ
- (D) शिवरात्र

49. अपूर्ववस्तूनिर्माण क्षमा प्रज्ञा प्रतिभा' या वचनातील 'वस्तु' या शब्दाचा अर्थ काय?

- (A) पदार्थ
- (B) नवनिर्मिती
- (C) व्यक्तिरेखा
- (D) काव्याचे आशयसूत्र

50. 'साहित्यकृती ही स्वायत्त व स्वयंपूर्ण वस्तू आहे' ही भूमिका कोणत्या समीक्षापद्धतीस आधारभूत आहे ?

- (A) जीवनवादी
- (B) रूपवादी
- (C) अस्तित्ववादी
- (D) आदिबंधात्मक

Rough Work: